

یاران طبیعت در تنگنای معیشت

صفحه ۲

کاسبی با جنون زیباجویی!

صفحه ۸

خاله ها و عمه ها! گشتم نبود نگر نیست

یادم می آید وقتی بچه بودیم همیشه با دخترخاله ها و دختر دایی ها بدون اطلاع خانواده برای پایان هفته با مادر بزرگ هماهنگ می کردیم که به پدر و مادر مانگ بزنند که ما روزهای پایانی هفته را خانه آنها باشیم. به محض اینکه مادر بزرگ ما را دعوت می کرد چنان شادای در دل مسان ایجاد می شد که همچنان پس از گذشت سال ها آن شور و شفق در وجودمان هنوز هست.

دوران گذشته سفره هایی که برای میهمانی پهن می شد گاه به بیش از ۵۰ نفر هم می رسید. آن زمان هنگامی که سفره میهمانی گسترده می شد سفره دل هم همزمان بسا خوردن غذا پهن می شد، هر کسی از چیزی صحبت می کرد یک نفر گلابه از آزار و اذیت بچه ها، دیگری از شیطنت ها و بازگوشی های بچه ها و گاهی هم دلخوری ها و برخی هم طنزهایی از فعالیت های اعضای خانواده مطرح می کردند. آنچه که بیشتر از همه ما را در این دورهمی های بزرگ خانوادگی خوشحال می کرد، چندین ساعت کنار هم بودن، شادای و خنده بچه ها و دیدارهایی همراه با شادای و آرامش بود که شاید همه این موضوعات که گفته شد دیگر در بسیاری از خانواده ها تکرار نمی شود.

دیگر خنده های کودکان به همراه اقوامی همچون خاله و دایی یا عمه و عمو شنیده نمی شود. بازی هایی که آن زمان بسا اقوام و بستگان داشتیم دیگر جایی برای انجام آنها وجود ندارد یا برخی مواقع به ندرت با تعدادی اندک صورت می گیرد. کاهش بُعد خانوارها و تک فرزندی یا نهایت ۲ فرزند در هر خانواده نشانی از حذف بسیاری از برنامه های دوران کودکی ماست. این روزها خیلی از بچه ها تک فرزند هستند و باعث می شود در آینده فرزندان

موضوعی که اگر امروز به آن فکر نکنیم شاید تا سال های سال حسرت روزهایی در کنار بستگان و آشنایان را بخوریم. دیگر بسیاری از مفاهیم در خانواده ها تغییر خواهد کرد و خانوارها به نوعی به پدر، مادر، خواهر یا برادر ختم می شود.

در صورت ادامه این روند، دیگر نسل خاله ها، عمه ها، دایی ها و عموها برچیده خواهد شد و فرزندان آینده نمی دانند که اینها چه مفهومی دارند و چگونه چنین نسلی تشکیل می شود؛ بنابراین باید دنبال راهکارهایی برای این موضوع بود تا در آینده گرفتار کوچک شدن اعضای خانواده ها نباشیم.

۱۲ درصد خانوارها تک نفره هستند

صالح قاسمی دبیر مرکز مطالعات راهبردی جمعیت کشور درباره کاهش بُعد خانوارها اینگونه توضیح می دهد و می گوید: اکنون حدود ۲۵ میلیون خانوار در ایران داریم که ۱۲ تا ۱۳ درصد از این تعداد، خانوارهای تک نفره یا حدود سه میلیون خانوار هستند. خانوار تک نفره یعنی خانواری با تنها یک عضو که شامل گروه های مختلف می شود؛ به عنوان نمونه کسانی که هرگز ازدواج نکرده اند یا ازدواج کرده و طلاق گرفته اند، و حالاتی زندگی می کنند.

یکی از موضوعات مهم در زمینه کاهش اعضای خانوارها در سال های آینده مساله پیری جمعیت است زیرا طبق برخی داده های آماری تا سال ۲۰۳۵ تعداد جمعیت سالمند کشور به حدود ۳۵ درصد می رسد. اکنون میزان سالمندی در کشور به ازای جمعیت ۱۰ درصد است. براساس داده های آماری اکنون جمعیت ۱۵ تا ۶۴ ساله در سن زادآوری کشور حدود ۷۰ درصد هستند اما در سال ۱۴۳۵ این تعداد به حدود ۵۵ درصد جامعه رسیده و شیب کاهش این آمار آغاز خواهد شد. بنابراین زمانی که بُعد خانوارها در حدی معقولانه باشد بخشی از صعودی داشته باشد؛ به طور یقین یک جامعه پیر با کاهش شمار اقوام و بستگان در آینده نصیب ایران خواهد شد. آینده ای که مخاطرات زیادی در دوران سالمندی جمعیت کشور سپری خواهد کرد. اگر حداقل تعداد اعضای خانواده ها در حدی معقولانه باشد بخشی از مشکلات آینده حل خواهد شد البته مهمترین راهکار آن از سوی جامعه شناسان گرایش به فرزندآوری و افزایش شمار اعضای خانواده ها مطرح شده است.

جامعه در سال های نه چندان دور به عنوان موضوعات مهم در کشور به شمار می رود که باید بسیار مورد توجه قرار گیرد. به همین منظور عالیه شکر بیگی، جامعه شناس حوزه خانواده به برخی از مشکلات این حوزه پرداخته است.

شکر بیگی گفت: مشکل کاهش بُعد خانوار را مانند دیگر کشورهای دنیا در ایران مشاهده خواهیم کرد؛ بنابراین در آینده تعداد اعضای خانواده ها در این کشور نیز روندی کاهش یافته پیش می گیرد زیرا شاخص باروری در ایران ۱.۶ فرزند به ازای هر مادر اعلام شده است.

وی ادامه داد: اکنون این شاخص باروری جز پایین ترین شاخص باروری در منطقه غرب آسیا، شمال آفریقا و منطقه خاورمیانه است. در حالی که نرخ باروری در سال ۱۳۶۵ در ایران به رقم ۶.۵ فرزند به ازای هر زن رسیده بود. همین موضوع باعث رشد تعداد اعضای خانواده و برگزاری دورهمی های بزرگ و آشنا بودن فرزندان با مفاهیم خاله و عمه بود.

مفاهیم خاله، عمو، عمه و دایی در آینده محلی از اعراب ندارد

شکر بیگی اظهار داشت: اگر به این آمارها دقت شود وقتی که کاهش فرزندآوری در جامعه وجود دارد یکسری از مفاهیم همانند خاله، عمو، عمه و دایی در آینده در خانواده ها دیگر محلی از اعراب ندارد. در واقع این موضوع به عنوان چالشی ترین مساله در زمینه کاهش بُعد خانوار به شمار می رود. وی ادامه داد: زمانی که تعداد فرزندان یک خانواده به یک یا دو فرزند کاهش یابد علاوه بر کم شدن بُعد خانوار دیگر شمار اقوام و بستگان هم کاهش خواهد شد و دیگر عمه، عمو، خاله و دایی در خانواده ای که یک فرزند دارد و خواهر یا برادری ندارد در آینده برای ازدواج آنها دیگر مفاهیمی به نام عمو و خاله وجود ندارد و این مفاهیم از بین خواهد رفت.

این جامعه شناس حوزه خانواده گفت: همچنین رکورد سرعت کاهش نرخ باروری در سه دهه گذشته به نام ایران ثبت شده است. اکنون بسیاری از خانواده ها به سمت تک فرزندی براساس اظهارات محققان، اکنون یک زن ۶۵ ساله در جهان به طور متوسط ۴۵ خوشاوند زنده دارد. این در حالی است که طبق پیش بینی ها، در سال ۲۰۵۰ یک زن ۶۵ ساله فقط ۱۵ عضو خانوادگی خواهد داشت. کاهش تعداد اعضای خانواده او از نظر آماری در سال ۲۰۹۵ همچنان ادامه خواهد داشت و حتی به ۱۴.۱ نفر نیز خواهد رسید.

کاهش تعداد اعضای خانواده در ایران در آینده

مخاطرات کاهش میزان فرزندآوری، روند نزولی اعضای خانواده ها و پیری و سالمندی

- دارو کالان نیست که به صورت اینترنتی به فروش برسد [صفحه ۷](#)
- فیلم ساز دفاع مقدس نگاه شاعرانه نداشته باشد، باخته است [صفحه ۵](#)
- اغلب مردم چیزی درباره کارگردانیمیشن کوتاه نمی دانند [صفحه ۸](#)
- بازی های قمار با چهره «کاپ» در بازی های رایانه ای [صفحه ۷](#)
- خاله ها و عمه ها گشتم نبود نگر نیست [صفحه ۱](#)
- بین پژوهش و فیلم سازی ما پل ارتباطی وجود ندارد [صفحه ۵](#)
- صندوق توسعه اماکن تاریخی پیونددهنده میراث و گردشگری است [صفحه ۳](#)
- نیروی متخصص در انیمیشن کم است [صفحه ۵](#)

دیدگاه

حجت الاسلام والمسلمین انصاریان: عبادت، اندیشه کردن در کار خداست

حجت الاسلام والمسلمین حسین انصاریان استاد حوزه علمیه در مراسمی که در حسینیه کاظمی ها برگزار شد گفت: طرح مهمی را امام موسی کاظم برای یک زندگی پاک، سالم، درست، الهی و اسلامی ارائه کردند که اگر مرد و زن به این طرح عمل کنند عمرشان ضایع نمی شود.

این کارشناس مذهبی اضافه کرد: پیامبر اکرم وقتی دادگاه های قیامت را بیان می کنند می فرمایند یک دادگاه که دادگاه مهمی است در رابطه با عمر بوده که از افراد پرسیده می شود عمر خود را چگونه هزینه کردید؟

وی افزود: کسی که پرونده اش نشان دهد عمرش را به بازی گری و بیهودگی مصرف کرده راه نجات ندارد. وقتی سوره مبارکه عصر بر پیامبر نازل شد در اولین آیه آن آمده انسان در حال خسران است؛ عده ای از زمان آدم تا به امروز عمر خودشان را هزینه کردند بدون اینکه از این عمر بهره ای نیکو ببرند. در روایتی نقل شده این افراد عمرشان را در چراندن خودشان مصرف کردند. آنان به این فکر نمی کردند که به عقل و قلبشان غذا دهند غذای عقل، علم و غذای قلب، ایمان است.

انصاریان گفت: کسی نمی تواند با دلیل ثابت کند که بعد از مرگ زندگی وجود ندارد زیرا اگر به جریانات حیات انسان کمی تأمل شود و بگوید بعد از مرگ خبری نیست به این معنا است که انبیا و اهل بیت زین کردند! آنان با قانون خداوند زندگی کردند و در برابر مشکلات و مصائب صبر پیشه کردند. چگونه می شود فرعونیان آزادانه هر کاری می خواهند انجام دهند و خداوند بعد از مرگ کاری به کار آنان نداشته باشد.

این کارشناس مذهبی ادامه داد: اگر کسی بگوید بعد از مرگ خبری نیست آن شخص ظالم بوده و اینگونه می گوید که فعل پروردگار عیب و بیهوده است. مگر می شود خداوند مخلوقات را عیب خلق کند؟ یکی از آیات قرآن این است که به پیامبر می گوید هر کسی آمد با شما بحث کند بگذارید بگوید و زمانی که سخنشان تمام شد بگویید دلیل بیاورند.

انصاریان اضافه کرد: هیچ کفاری تا به امروز نتوانسته دلیل قانع کننده ای علیه حق بیاورد و آن را محکوم کند چرا که حق پیچیده به دلیل، علم، عقل، استدلال و حکمت است. کفر برای اثبات خودش هیچ دلیلی ندارد. وی عنوان کرد: عبادت، اندیشه کردن در کار خداست. اندیشه انسان را به نماز و روزه درست می رساند. روایت است انسان شایسته است که عمر خود را چهار قسمت کند که شامل کسب مال حلال، عبادت پروردگار، دیدار با خوبان و دیگر تفریح حلال است.

